

Informacja o procedurze zgłaszania naruszeń w Banku Spółdzielczym w Niedzwicy Dużej

Bank Spółdzielczy w Niedzwicy Dużej przykłada szczególną wagę do zapewnienia przestrzegania w Banku prawa, procedur wewnętrznych oraz obowiązujących standardów etycznych, zapewniających legalność i rzetelność działania Banku. W związku z powyższym uchwałą nr 49/2024 Zarządu Banku Spółdzielczego w Niedzwicy Dużej z dnia 28 sierpnia 2024 roku została przyjęta, zaś uchwałą nr 30/2024 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Niedzwicy Dużej z dnia 3 września 2024 roku została zatwierdzona „Procedura anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych w Banku Spółdzielczym w Niedzwicy Dużej”.

Sygnaliści, tzn. osoby, które zgłaszają informacje na temat naruszeń obowiązujących norm postępowania uregulowanych w: przepisach prawa, procedurach wewnętrznych Banku oraz przyjętych w Banku standardach etycznych, mają istotny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie Banku, ponieważ dostarczane przez nich w dobrej wierze informacje pozwalają na skuteczne minimalizowanie skutków nielegalnych lub naruszających obowiązujące procedury i nieetycznych działań.

Działanie sygnalistów ma charakter działania etycznego i stanowi wyraz odpowiedzialności i dbałości o przestrzeganie prawa, dobro społeczne oraz wartości Banku.

1. Co należy rozumieć pod pojęciem „naruszenia”?

Naruszenie – oznacza działania lub zaniechania, które:

a) są niezgodne z prawem lub mogą stanowić potencjalne naruszenie prawa w zakresie dotyczącym takich obszarów jak:

1. korupcja;
2. zamówienia publiczne;
3. usługi, produkty i rynki finansowe;
4. bezpieczeństwo produktów i ich zgodność z wymogami;
5. bezpieczeństwo transportu;
6. ochrona środowiska;
7. ochrona konsumentów;
8. ochrona prywatności i danych osobowych;
9. bezpieczeństwo sieci i systemów teleinformatycznych;
10. konstytucyjne wolności i prawa człowieka i obywatela – występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej,

w tym rzeczywiste lub potencjalne naruszenie przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu lub

- b) są niezgodne z obowiązującymi w Banku procedurami, w tym z przepisami wewnętrznymi w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu lub
- c) są niezgodne z obowiązującymi w Banku standardami etycznymi lub
- d) mają na celu obejście przepisów, tj. są sprzeczne z przedmiotem lub celem przepisów wymienionych w pkt od a) do c);

2. Kto może zgłosić naruszenie? Pojęcie sygnalisty.

Sygnalista – „osoba dokonująca zgłoszenia” - **osoba fizyczna**, która zgłasza informacje na temat rzeczywistych lub potencjalnych naruszeń prawa, procedur i standardów etycznych, w tym przepisów z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, uzyskane w kontekście związanym z pracą, w tym:

- 1) pracownik;
- 2) pracownik tymczasowy;
- 3) osoba świadcząca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- 4) przedsiębiorca;
- 5) prokurent;
- 6) członek Banku;
- 7) członek organu Banku;
- 8) osoba świadcząca pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy;
- 9) stażysta;
- 10) wolontariusz;
- 11) praktykant;
- 12) osoba dokonująca zgłoszenia w kontekście związanym z pracą przed nawiązaniem stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w Banku lub na rzecz Banku lub już po ich ustaniu.

3. Jak można dokonać zgłoszenia?

Sygnalista może zgłaszać naruszenia przepisów przy wykorzystaniu następujących kanałów:

- 1) **Wewnętrznego** - należy przez to rozumieć pisemne przekazanie Bankowi informacji o naruszeniu przepisów prawa, czy też regulacji wewnętrznych bądź standardów etycznych;
- 2) **Zewnętrznego** - należy przez to rozumieć ustne lub pisemne przekazanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich albo organowi publicznemu informacji o naruszeniu przepisów prawa przez sygnalistę,
- 3) **Publicznego** - podanie uzyskanych w kontekście świadczenia pracy informacji o naruszeniach przepisów prawa do wiadomości publicznej – z wyłączeniem informacji prawnie chronionych.

KANAŁ WEWNĘTRZNY

Sygnalista może dokonać zgłoszenia za pomocą specjalnego, niezależnego i autonomicznego wewnętrznego kanału komunikacji zapewnianego przez Bank, pisemnie (w formie elektronicznej) na adres mailowy: anonimowe.zgloszenia@bsniedrzwicaduza.pl.

Wewnętrzny kanał komunikacji zapewnia odpowiednie:

- 1) środki i procedury komunikacji, które zapewniają poufność zarówno sygnaliście, jak i osobom pomagającym w dokonaniu zgłoszenia;
- 2) ochronę danych osobowych sygnalisty, a także osób pomagających w dokonaniu zgłoszenia oraz osób powiązanych z sygnalistą;
- 3) ochronę danych osobowych innych osób, w tym osób, którym zarzucane jest naruszenie, a także osób udzielających wyjaśnień w toku działań następnych.

Zgłoszenia mogą być dokonywane w sposób **jawny** i **anonimowy**.

Zgłoszenia dokonane za pośrednictwem kanału wewnętrznego **powinny zawierać następujące informacje**:

- a) informacje na temat osoby, której dotyczy zgłoszenie (tzn. osoby naruszającej lub podejrzewanej o dokonanie naruszenia);
- b) informacje o miejscu (np. placówka Banku) oraz czasie w jakim występowało naruszenie;
- c) dane innych osób które mają lub mogą mieć związek ze zgłoszeniem, np. mogących udzielić wyjaśnień;
- d) wszelkie inne informacje mające związek ze zgłoszeniem, umożliwiające wyjaśnienie zgłoszenia;
- e) dane sygnalisty, tj. osoby, która dokonuje zgłoszenia, o ile nie jest to zgłoszenie anonimowe;
- f) według uznania sygnalisty - adres do kontaktu, np. prywatny, anonimowy adres e-mail, na jaki będzie kierowana informacja zwrotna.

W przypadku zawarcia w zgłoszeniu danych osobowych, Bank przechowuje te dane tylko do czasu wyjaśnienia treści zgłoszenia a następnie podlegają one archiwizacji i przechowywane w celach archiwalnych przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następne, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami. Wskazany w poprzednim zdaniu termin nie może naruszać pozostałych przepisów prawa, które wymagają innego okresu przechowywania informacji.

KANAŁ ZEWNĘTRZNY

Sygnalista, oprócz zastosowania procedury zgłoszeń wewnętrznych, ma również prawo dokonania zgłoszenia z wykorzystaniem zewnętrznego kanału zgłoszeniowego.

Przez zgłoszenie zewnętrzne należy rozumieć ustne lub pisemne przekazanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich albo organowi publicznemu informacji o naruszeniu prawa.

Zgodnie z art. 30 Ustawy o ochronie sygnalistów, sygnalista może dokonać zgłoszenia zewnętrznego bez uprzedniego dokonania zgłoszenia wewnętrznego.

Zgłoszenie zewnętrzne jest przyjmowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich albo organ publiczny.

Na organy publiczne został nałożony obowiązek ustanowienia procedury zgłoszeń zewnętrznych, jak również obowiązek wydania zaświadczenia o podleganiu sygnalisty ochronie przewidzianej w ustawie, **w przypadku gdy sygnalista zwróci się z takim żądaniem.**

Organ publiczny:

- a) przyjmuje zgłoszenie,
- b) przekazuje je zgodnie z właściwością, gdy zgłoszenie nie należały do jego właściwości,
- c) rozpatruje zgłoszenia należące do jego właściwości,
- d) podejmuje działania następne,
- e) przekazuje zgłaszającemu informację zwrotną na podstawie informacji uzyskanej od podmiotu, którego dotyczy zgłoszenie.

Zadania Rzecznika Praw Obywatelskich:

- a) przyjmowanie zgłoszeń zewnętrznych, w tym wstępna weryfikacja zgłoszenia i nadanie sprawie dalszego biegu poprzez skierowanie zgłoszenia do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następnych lub – **w zakresie konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela** – rozpatrzenie zgłoszenia i podjęcie działań następnych,
- b) udzielanie sygnalistom środków wsparcia (np. porad w zakresie praw i środków ochrony prawnej).

Rzecznik Praw Obywatelskich w celu zapewnienia powszechnego dostępu do informacji na temat praw, ochrony i środków ochrony prawnej sygnalistów oraz osób, o których mowa w art. 21 Ustawy o ochronie sygnalistów, przygotował stronę sygnalisci.gov.pl.

Na stronie Zespołu ds. Sygnalistów dostępny jest [formularz do dokonania zgłoszenia zewnętrznego](#).

Formularz, po wybraniu odpowiedniej opcji, umożliwia zgłaszającemu zachowanie anonimowości oraz dołączenie dodatkowych plików, które mogą być pomocne podczas weryfikacji i procedowania zgłoszenia.

Rolą Rzecznika Praw Obywatelskich jest także wsparcie dla sygnalistów dokonujących zgłoszenia. Na stronie można złożyć [wniosek o udzielenie porady na temat praw i środków ochrony prawnej](#).

Zgłoszenia zewnętrzne dotyczące naruszenia prawa przyjmowane są również **pocztą tradycyjną na adres** do korespondencji Zespołu ds. Sygnalistów w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, ul. Puławska 99a, 02-595 Warszawa. Na kopercie należy dopisać „Zgłoszenie naruszenia prawa”.

Zespół przyjmuje zgłoszenia zewnętrzne także w formie ustnej za pomocą **nagrywanej infolinii telefonicznej** pod numerem (22) 20-98-499. Infolinia nie jest kanałem służącym do udzielania porad na temat praw i środków ochrony prawnej sygnalistów oraz osób, o których mowa w art. 21 Ustawy o ochronie sygnalistów.

Szczegóły funkcjonowania infolinii dostępne są na [stronie Zespołu ds. Sygnalistów](#).

Sygnalista ma również możliwość dokonania zgłoszenia **osobiście**. Na wniosek osoby, która chce dokonać zgłoszenia, wyznaczany jest termin bezpośredniego spotkania z pracownikiem Zespołu, podczas którego sygnalista ma możliwość złożenia zgłoszenia naruszenia prawa, w tym możliwość złożenia dokumentów.

Zgłoszenia dokonywane za pośrednictwem innych kanałów komunikacji niż wskazane wyżej nie dają gwarancji ochrony poufności przewidzianej w ustawie. Elektroniczna skrzynka podawcza ePUAP Biura Rzecznika Praw Obywatelskich **nie stanowi kanału przeznaczonego do przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych**.

Inne organy publiczne przyjmują zgłoszenia naruszeń przepisów prawa w formie:

- a) listownej na adres siedziby Organu,
- b) telefonicznej w godzinach pracy Urzędu za pośrednictwem nagrywanej linii telefonicznej, której numer jest dostępny na stronie Organu,
- c) bezpośredniego spotkania z upoważnionym pracownikiem wyznaczonej komórki organizacyjnej Organu,
- d) elektronicznej za pośrednictwem formularza.

Informacje szczegółowe dotyczące przyjmowania zgłoszeń przez Organy publiczne można uzyskać na stronie internetowej danego Organu. W przypadku braku informacji w sprawie Organu właściwego do rozpatrzenia zgłoszenia, sygnalista może dokonać zgłoszenia do Rzecznika Praw Obywatelskich.

KANAŁ PUBLICZNY

Sygnalista, oprócz zastosowania procedury zgłoszeń wewnętrznych i zewnętrznych, może zgłaszać naruszenia prawa również z wykorzystaniem publicznego kanału zgłoszeniowego.

Zgłoszenia publiczne mogą być podawane do wiadomości publicznej za pośrednictwem mediów z zachowaniem zasady nieujawniania danych prawnie chronionych.

4. Ochrona sygnalisty.

Bank zapewnia sygnalistom, a także osobom pomagającym w dokonaniu zgłoszenia, jak również osobom powiązanym z sygnalistą ochronę przed podejmowaniem wobec nich działań odwetowych – mających charakter działań represyjnych lub wpływających na pogorszenie ich sytuacji prawnej lub faktycznej, lub polegających na kierowaniu gróźb.

Zakazane działania odwetowe obejmują działania wymienione w art. 12 oraz art. 13 Ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów, w tym próby lub groźby zastosowania takich działań.

5. Co zapewnia Bank?

Bank zapewnia, że:

- a) wszystkie zgłoszenia dotyczące naruszeń traktowane są z należytą powagą i starannością, z zachowaniem obiektywizmu i pełnej poufności, w szczególności dotyczącej danych sygnalisty, osób pomagających w dokonaniu zgłoszenia, a także osób, których dotyczy zgłoszenie lub osób udzielających informacji w toku postępowania wyjaśniającego;
- b) z zachowaniem należytej staranności wszczynane są działania następcze, które obejmują działania podejmowane w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu;
- c) sygnaliście przekazywane jest potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać potwierdzenie;
- d) sygnaliście przekazywana jest informacja zwrotna, w czasie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia wewnętrznego lub - w przypadku nieprzekazania potwierdzenia (tj. w sytuacji, gdy sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać potwierdzenie) - 3 miesięcy od upływu 7 dni od dnia dokonania zgłoszenia wewnętrznego, chyba że sygnalista nie podał adresu do kontaktu, na który należy przekazać informację zwrotną;
- e) wszystkie zgłoszenia naruszeń podlegają wyjaśnieniu, z zachowaniem zasad poufności, bezstronności i rzetelności.

Bank zapewnia pracownikom oraz innym osobom wykonującym czynności związane z realizacją przez Bank obowiązków, o których mowa w art. 74, art. 86, art. 89 i art. 90 Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu ochronę przed podejmowaniem wobec tych osób działań o charakterze represyjnym lub wpływających na pogorszenie ich sytuacji prawnej lub faktycznej, lub polegających na kierowaniu gróźb.

6. Działania następcze.

W trakcie postępowania wyjaśniającego wszystkie informacje wskazane w zgłoszeniu są weryfikowane i obiektywnie oceniane. W razie potrzeby zabezpieczane są odpowiednie dowody. Postępowanie wyjaśniające prowadzi się z zachowaniem poszanowania godności i dobrego imienia osób, których dotyczy zgłoszenie. Osoba, której negatywne czyny są przedmiotem jedynie podejrzenia, nie może ponosić odpowiedzialności dyscyplinarnej, a jakiegokolwiek działania skierowane przeciwko takiej osobie w związku ze zdarzeniem, o którym mowa w zgłoszeniu, będą traktowane jako naganne i nieetyczne. Wewnętrzne postępowanie wyjaśniające kończy się sporządzeniem *Raportu końcowego*, uwzględniającego wszystkie istotne informacje oraz ustalenia wynikające z przeprowadzonego postępowania. Raport końcowy przedstawiany jest Prezesowi Zarządu/odpowiednio Radzie Nadzorczej (w przypadku, gdy zgłoszenie dotyczy członka Zarządu), po zakończeniu postępowania.

7. Ochrona danych osobowych.

Dane osobowe sygnalisty, osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia, osoby, której dotyczy zgłoszenie oraz innych osób przetwarzane w związku ze zgłoszeniem, są chronione zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.).

Ochrona dotyczy danych przetwarzanych w związku z odbieraniem zgłoszenia, podejmowaniem działań wyjaśniających, podejmowaniem innych działań następczych po zakończeniu wewnętrznego postępowania wyjaśniającego, jak również archiwizacji danych po zakończeniu rozpatrywania zgłoszenia. Ochrona poufności dotyczy informacji, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamość sygnalisty, osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia, osoby, której dotyczy zgłoszenie oraz innych osób, których dane przetwarzane są w związku ze zgłoszeniem.